

Tyynyvirtsanäytteenotto lapselta

Näytteenottoon valmistautuminen

Tyynyvirtsanäyte otetaan pieniltä lapsilta, joilta ei saada keskisuihkuvirtsanäytettä.

Mikäli näytteenoton aika voidaan valita, aamuvirtsa soveltuu parhaiten virtsateiden sairauksien perusnäytteeksi, koska se on päivävirtsaa väkevämpää.

Huolellinen pesu on ensiarvoisen tärkeää.

Näytteenottotarvikkeet

Näytteenottotyyny, pahvikuppi, 5 ml ruisku, siirto-ohjain ruiskulle, yksi tai useampia näyteputkia, nimitarrat, kahdet kertakäyttökäsineet, pesulappuja (harsotaitoksia tai vastaavia)

Näytteenotto

Pesu:

Näytteenottoja pesee kätensä.

Tytöt: Häpyhuulet levitetään erilleen ja virtsaputken suu ja ympäristö pestään huolella pesulapuilla edestä taakse suuntautuvien vedoin. Yhtä lappua käytetään vain yhden pesuvedon ajan. Pesu- tai desinfektioaineita ei käytetä. Kuivataan edestä taaksepäin.

Pojat: Esinahka vedetään taakse sen verran kun se helposti tulee ja terska sekä virtsaputken suu pestään sen alta huolellisesti pesulapuilla. Pesu- tai desinfektioaineita ei käytetä. Esinahka tulee vetää välillä normaaliin asentoon ja sitten uudelleen taakse, jotta ylimääräiset eritteet sen alta tulevat paremmin esille ja saadaan pestyksi pois. (Mikäli esinahka on liian pitkään taakse vedettynä, voi siittimen pää turvota ja näin esinahkaa ei saadakaan vedettyä enää takaisin alas). Kuivataan.

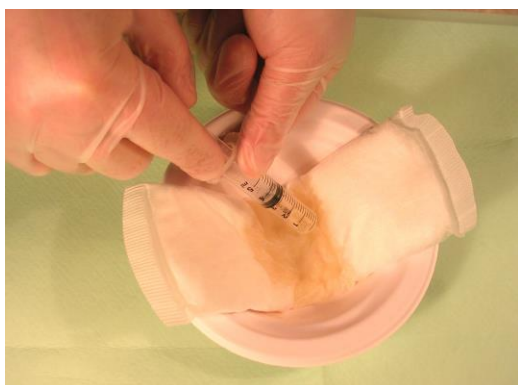
Tyynyn asettaminen:

Peskää ja desinfioi kätenne ja pukekaa kertakäyttökäsineet. Laittakaa kertakäyttövaippa pöydälle nurinpäin odottamaan siten, että muovipinta on tulossa ihoa vasten, jotta vaippa ei imisi virtsaa. Näytteenottotyyny asetetaan vaipan etuosaan niin, että lapsen virtsasuihku osuu tyynyyn, kun vaippa on kiinnitetty. Koskekaa näytetyynyä vain reunoista. Kiinnittäkää vaippa näytetyynyineen paikalleen.

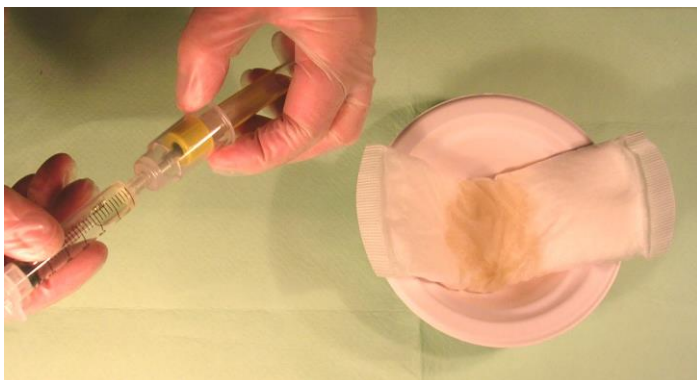
Tarkistakaa 10 minuutin välein, onko näytetyyny kastunut virtsasta. Heti kun tyyny on märkä, se otetaan pois vaipasta. Mikäli näytettä ei saada 30 minuutin kuluessa tai näytetyynyyn on joutunut ulostetta, aloitetaan pesut alusta

Näytteen siirtäminen putkiin

Peskää ja desinfioi kätenne ja pukekaa kertakäyttökäsineet. Siirtäkää näytetyyny vaipasta pahvikuppiin märkä puoli ylöspäin. Koskekaa näytetyynyä vain reunoista.

Ottakaa 5 ml ruisku, asettakaa ruiskun kärki tyynyyn virtsakertymän kohdalle ja vetäkää männästä, jolloin virtsa siirtyy ruiskuun.

Laittakaa ruisku siirto-ohjaimeen ja työntäkää sen jälkeen näyteputki ohjaimeen. Vakuumi imee näytteen ruiskusta putkeen.

Sekoittakaa täytettyjä putkia kääntelemällä 8- 10 kertaa ylösalaisin. Älkää ravistelko putkia.

Mikäli joudutte siirtämään lisää näytettä putkeen, irrottakaa siirto-ohjain ja ruisku yhtä aikaa pois näyteputkesta ja ottakaa virtsaa uudelleen tyynystä ruiskun avulla, kunnes näytetilavuus putkessa on ainakin 3 ml (= näytettä on vajaa puolet 10 ml putken tilavuudesta).

Näytteenoton jälkeen

Kirjoittakaa tarroihin lapsen nimi ja henkilötunnus sekä näytteenottopäivämäärä ja kiinnittäkää se/ne näyteputkeen / -putkiin. Täyttäkää lisätietokaavake. Toimittakaa näyteputket ja lisätietokaavake mahdollisemman nopeasti laboratorioon.

Mikäli Teillä on kysyttävää, saatte lisätietoja hoitoyksiköstänne

Palauttakaa tämä kaavake laboratorioon virtsanäytteen mukana seuraavin tiedoin:

Tyynyvirtsanäyte:

Lapsen nimi: _____ Henkilötunnus: _____

Virtsanäyte on otettu _____ / _____ 20__ klo _____.

Miksi näyte on otettu:

☐ Rutiininäyte, ei virtsatieinfektio-oireita	☐ Virtsatie-infektion epäily
☐ Virtsatie-infektion kontrollinäyte, ei virtsatieinfektio-oireita	☐ Epäselvän infektion selvittely

Edellisestä virtsaamisesta ennen näytteenottoa oli kulunut: alle 4 tuntia yli 4 tuntia

Antimikrobilääkehoito tai virtsatieinfektion estohoito ennen näytteenottoa: Ei Kyllä
(viikon sisällä ennen näytteenottoa)